

Předmluva

Fenomenálním vědomím jsem se začal zabývat až v posledních několika letech, protože do té doby mi připadala slibnější ta část filosofie myslí, která se věnuje propozičnímu myšlení. Vůči vědomí zůstávám skeptický, ale postupně jsem došel k názoru, že něco smysluplného lze říci i o tomto tématu. Až v této knize se tedy pokouším jednak systematictěji zdůvodnit svůj dlouhodobý skepticismus, jednak artikulovat rozsah pozitivní teorie. V některých částech knihy se opírám o své přednášky či publikace z poslední doby: Materiál o přenosu vědomí, který se objevuje v § 2.4, jsem přednesl na XX. slovensko-českém sympoziu o analytické filosofii (14.–16. září 2016 v Praze). Kritika panpsychismu Galena Strawsona v § 3.4 vychází z materiálu, který jsem použil na konferenci *Phenomenal Consciousness in the Physical World*, jež se konala na Filosofickém ústavu AV ČR 2. až 4. června 2014. Historický materiál o neutrálním monismu v téže části se opírá o přednášku, kterou jsem proslovil na *Ernst Mach Centenary Conference* (16.–18. června 2016 na Vídeňské univerzitě). Většina § 5.5 pochází z mé dříve publikované studie „Mají zvířata vědomí? (*Filosofický časopis* 64, 1, 2016, s. 3–22). § 6.2 jsem prezentoval jako přednášku ve Filosofické jednotě Masarykovy univerzity 6. října 2016. Části § 7.3 jsem převzal ze svého článku „Anti-Individualism, Materialism,

Naturalism“ (*Organon F* 14, 3, 2007, s. 283–302) a ze čtvrté kapitoly své předchozí knihy *Metafyzika antiindividualismu* (Praha, Filosofia 2008). Za inspiraci a pomoc různého druhu děkuji Philipu Goffovi, Jamesi Hillovi, Robertu J. Howellovi, Juraji Hvoreckému, Petru Kořátkovi, Tomáši Marvanovi, Jakubu Mihálikovi, Alysse Ney, Josephu Owensovi, Alexi Rosenbergovi a Filipovi Tvrdému. Tato kniha by nemohla vyjít bez finanční podpory Grantové agentury České republiky č. P401/12/0833.